WARIES MISDAADREEKS · Nº 151

Bosbaan in Amstelveen

De zaak van de spoorloze penningmeester

KRANTENARCHIEF VAN EEN COLD CASE

Knipsels 1977–2018

UITGEVERIJ WARIES

Bij deze map

Op een plank in het archiefkamertje van roeivereniging Het Jaagpad, achter de dozen met wedstrijdprogramma's, stond jarenlang een grijze ordner met op de rug één woord in balpen: Ton. Toen we in de zomer van 2026 het clubhuis leegruimden voor de gasten van de wereldkampioenschappen op de Bosbaan, kwam hij weer tevoorschijn. Erin: krantenknipsels, keurig geplakt en gedateerd, over de verdwijning van onze penningmeester Anton Brakel in november 1978, en over het geld voor de nieuwe boothal dat met hem verdwenen zou zijn.

Wie de map heeft aangelegd, weten we niet zeker. De eerste knipsels zijn met een typemachine gedateerd, de latere met de hand, de laatste zijn uitdraaien van websites. Iemand heeft veertig jaar lang bijgehouden wat de kranten over de zaak schreven, ook toen niemand er meer naar vroeg.

De archiefcommissie heeft de knipsels overgetypt en opnieuw gezet, zodat ze leesbaar zijn. Er is niets weggelaten wat over de zaak gaat, en er is niets aan toegevoegd. Waar een knipsel slecht leesbaar was, hebben we het origineel gevolgd. Foto's die niet goed te reproduceren waren, zijn nagetekend. Boven elk stuk staat een archiefnummer, de krant en de datum van verschijnen.

Wie de map van voor naar achter leest, ziet iets vreemds gebeuren. In 1978 schreef iedereen dat de penningmeester met de kas ervandoor was. Hoe verder je bladert, hoe duidelijker wordt dat de kas al leeg was voordat hij vertrok. De vraag wie het geld dan wel heeft gepakt, is nooit beantwoord. Wij denken dat het antwoord in deze map staat, verspreid over veertig jaar papier.

HOE JE DEZE MAP GEBRUIKT

Lees de stukken in volgorde. Achterin vind je de vragen die wij onszelf hebben gesteld, werkbladen, een antwoordformulier en hints in drie niveaus. Daarna volgt een verzegelde oplossing: open die pas als je eigen antwoorden op papier staan. Alles wat je nodig hebt, staat in de

Inhoud

Bij deze map 3

Wie is wie in de knipsels 6

Kaart: de Bosbaan en Amstelveen 8

Map 1 · 1977–1978: Een boothal voor Het Jaagpad 9

Map 2 · November 1978: Spoorloos 28

Map 3 · 1979–1988: Nasleep 37

Map 4 · 1995–2014: Herinneringen 46

Map 5 · 2018: Veertig jaar later 54

Aan de lezer 66

Werkbladen 68

Antwoordformulier 73

Hints 77

Oplossing (verzegeld) 80

Nawoord 88

Wie is wie in de knipsels

Functies en leeftijden zoals in het najaar van 1978.

NAAM	IN 1978
Anton (Ton) Brakel, 45	penningmeester van Het Jaagpad sinds 1971; boekhouder bij een verzekeraar in Amsterdam
Lies Brakel-Kok, 43	zijn vrouw
mr. Joost van Ommeren, 51	voorzitter van Het Jaagpad; makelaar in Amstelveen
Frits Ruijgrok, 41	secretaris van Het Jaagpad; eigenaar van Ruijgrok Watersport
Riet Sluijter, 38	bestuurslid, coördinator van de boothalactie; bloemiste in het Oude Dorp
Kees Hoogendoorn, 29	hoofdtrainer van Het Jaagpad
Bram Westerveld, 36	lid van de kascommissie; werkzaam bij Spaarbank Amstelhof
Jan Kuijt, 74	tweede lid van de kascommissie, erelid

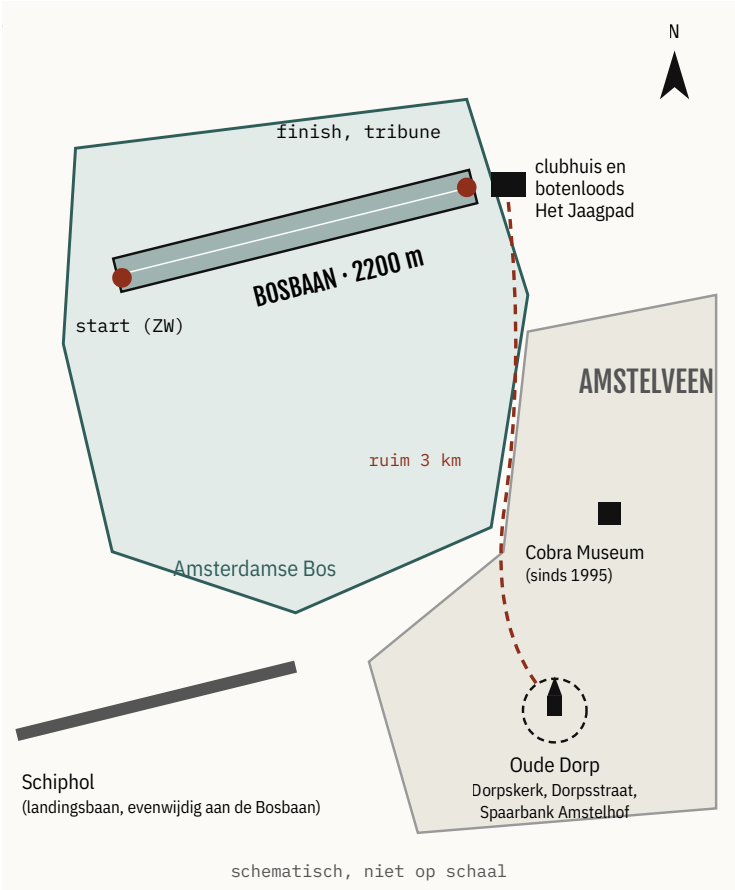
VERDER GENOEMD

mr. H. Bijleveld	notaris in Amstelveen, toezicht bij de loterij
A. (Ans) Kroes	kassierster bij Spaarbank Amstelhof, Dorpsstraat
W. Haasnoot	oud-roeier, briefschrijver in De Bosrandkoerier
H. de Wit, C. Akkerman	voorzitter en penningmeester van Het Jaagpad vanaf 1979
Truus van Leeuwen-Brakel	zus van Ton Brakel
Joop Wiersma	verslaggever van De Bosrandkoerier tot 1998
Marga Hoekstra, Noor Elzinga	verslaggevers van het Noordhollands Avondblad (1998 en 2018)

DE KRANTEN

De Bosrandkoerier: huis-aan-huisweekblad voor Amstelveen, verscheen op woensdag (1952–2009).

De Bosbaan en Amstelveen

De Bosbaan, aangelegd vanaf 1936 als werkverschaffingsproject, is 2200 meter lang; roeiwedstrijden gaan over 2000 meter. In 1978 had de baan zes banen. De start ligt aan de zuidwestkant, de finish met de tribune en de clubgebouwen aan de noordoostkant. Het Oude Dorp, met de Dorpskerk uit 1568, is vanaf de clubhuizen ruim drie kilometer over de weg.

1977–1978

MAP 1 · EEN BOOTHAL VOOR HET JAAGPAD

Na de wereldkampioenschappen op de Bosbaan wil de kleine roeivereniging Het Jaagpad een nieuwe boothal. De gemeente helpt, als de club zelf genoeg geld bij elkaar roeit.

De map begint in de nazomer van 1977, toen de wereldkampioenschappen roeien een week lang de Bosbaan vulden. Voor roeivereniging Het Jaagpad, met nog geen tweehonderd leden, was dat WK een feest en een spiegel tegelijk: de buitenlandse ploegen zagen hoe oud en krap haar botenloods uit 1938 was.

In de maanden daarna gebeurt veel tegelijk. De gemeente belooft subsidie, mits de club zelf genoeg geld bijeenbrengt vóór een harde datum in november. Er wordt geroeid voor sponsorgeld, er gaan collectelijsten langs de winkels, er wordt een loterij gehouden. Tussendoor staan in de krant de gewone dingen van een gewone zomer: familieberichten, advertenties, een ingezonden brief, de uitslagen van een regatta.

De knipsels in deze map zijn geplakt zoals ze binnenkwamen, op volgorde van verschijnen. Sommige zijn groot en staan op de voorpagina, andere zijn een paar regels in een rubriek achterin.

IN DEZE MAP: STUK 1 TOT EN MET 19

1 **Noordhollands Avondblad** · maandag 5 september 1977 · p. 9

Noordhollands Avondblad

Bosbaan sluit WK af onder strakke hemel

VAN ONZE SPORTREDACTIE

Een week lang keek de roeiwereld naar het Amsterdamse Bos. Gisteren eindigden de wereldkampioenschappen roeien op de Bosbaan met de finales van de mannen, voor een tribune die tot de laatste plaats gevuld was. Wie niet op de tribune paste, stond rijen dik langs de oever, met een thermosfles en een transistorradio.

Achter de schermen draaiden de Amsterdamse en Amstelveense roeiverenigingen mee. Ook de kleinste, Het Jaagpad, met nog geen tweehonderd leden, leverde tientallen vrijwilligers: botenmannen, omroepers, mensen die koffie schonken. ‘Wij hebben een week lang buitenlandse ploegen in onze loods gehad’, zegt secretaris Frits Ruijgrok, die het vrijwilligersrooster maakte. ‘Onze eigen boten lagen al die tijd onder zeil op het gras.’

Dat laatste is volgens voorzitter mr. Joost van Ommeren geen grap. De botenloods van Het Jaagpad dateert uit 1938, twee jaar na de aanleg van de baan, en is in veertig jaar nauwelijks veranderd. ‘Het dak lekt, de rekken zijn te kort voor moderne boten en we hebben geen plek voor een werkplaats. Na dit WK kunnen we niet meer terug naar een schuur uit de jaren dertig.’

Het Jaagpad werd opgericht in 1938, toen de Bosbaan net klaar was. De baan zelf was vanaf 1936 gegraven door werklozen, in een werkverschaffingsproject, en geldt als de oudste kunstmatige roeibaan ter wereld. ‘Onze oprichters hebben hier nog met de schop gestaan’, zegt Van Ommeren. ‘Die loods hebben ze in een paar weekenden zelf in elkaar getimmerd. Voor de boten van toen was hij groot genoeg. Een moderne acht is zeventien meter lang en past er alleen schuin in.’

Het Jaagpad wil een nieuwe boothal, met werkplaats en krachtruimte. ‘Een kwart miljoen’, schat Van Ommeren. ‘Dat hebben we niet. Maar we gaan het halen.’

Hoofdtrainer Kees Hoogendoorn, die de hele week als botenman op de steigers stond, kijkt verder dan de loods. ‘Met nieuwe boten kunnen onze jongens over vijf jaar zelf op zo’n WK staan. Een hal zonder boten is een lege doos.’

De vliegtuigen van en naar Schiphol, die laag over de baan komen, zorgden de hele week voor een vertrouwd decor. Een Engelse coach vroeg zich hardop af of de Nederlanders hun roeiers ‘met opzet onder een aanvliegroute’ laten trainen.

---

2 **Noordhollands Avondblad** · vrijdag 13 januari 1978 · p. 5

Noordhollands Avondblad

Raad steunt boothal roeiers, maar stelt harde eis

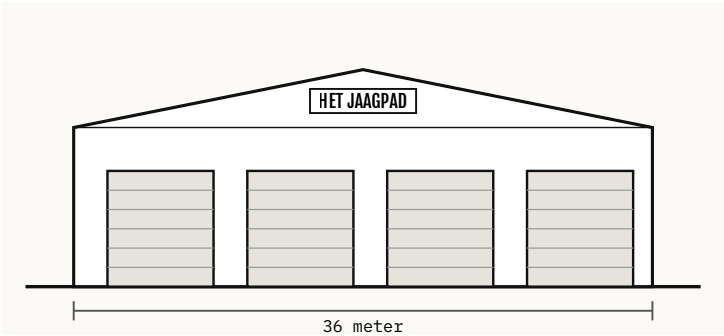
VAN EEN ONZER VERSLAGGEVERS

De gemeenteraad van Amstelveen heeft gisteravond ingestemd met een subsidie van f 90.000 voor een nieuwe boothal van roeivereniging Het Jaagpad aan de Bosbaan. Er hangt wel een voorwaarde aan. De vereniging moet uiterlijk vrijdag 3 november 1978, om vijf uur ’s middags, met een verklaring van de bank aantonen dat zij zelf minstens f 150.000 bij elkaar heeft. Lukt dat niet, dan vervalt de toezegging.

De hal is begroot op f 240.000. Het Jaagpad heeft op dit moment ruim f 118.000 in kas, zo bleek tijdens de raadsvergadering, waar een handvol roeiers op de publieke tribune zat.

Penningmeester Anton Brakel noemde de eis ‘streng maar eerlijk’. De lange penningmeester (1,94 meter, in zijn jonge jaren slagman van de clubacht) houdt de boekhouding van de vereniging al zeven jaar bij. ‘Wij hebben tien maanden om er nog dertigduizend gulden bij te roeien. Dat gaat lukken. Ik heb er alle vertrouwen in.’

Het geld voor de hal staat op een aparte spaarrekening bij Spaarbank Amstelhof in het Oude Dorp. Voor elke opname zijn twee handtekeningen van het bestuur nodig. ‘Dat geld is van de leden’, aldus Brakel, ‘daar zit niemand zomaar aan.’

Zijaanzicht van de nieuwe boothal, gezien vanaf het water; werkplaats en krachtruimte komen aan de achterzijde. Tekening Het Jaagpad.

4 **De Bosrandkoerier** · woensdag 22 maart 1978 · p. 7

DE BOSRANDKOERIER

Jaagpad blijft knokken voor nieuwe hal

DOOR JOOP WIERSMA

In een volle kantine heeft roeivereniging Het Jaagpad vrijdagavond haar jaarvergadering gehouden. Het belangrijkste agendapunt: het geld voor de nieuwe boothal.

Penningmeester Anton Brakel meldde dat het boothalfonds per 31 december 1977 op f 118.640 stond. De rente over 1977 is daarin al verwerkt; de rente over 1978 wordt pas op 1 januari 1979 bijgeschreven. De gemeente eist f 150.000 eigen geld vóór november. ‘Er moet dus nog ruim 31.000 gulden bij’, rekende Brakel voor.

Dat gaat volgens actiecoördinator Riet Sluijter lukken met een sponsorroeitocht in juni, een loterij tijdens de clubregatta in augustus en een rondgang langs Amstelveense bedrijven. ‘We roeien desnoods 24 uur achter elkaar heen en weer’, beloofde zij.

Kascommissie

De kascommissie, bestaande uit Bram Westerveld en erelid Jan Kuijt, keurde de boeken goed. Wel meldde Westerveld ‘een tijdelijke onregelmatigheid in de gewone clubkas uit 1976, een bedrag van f 2.500, dat inmiddels volledig is teruggestort’. Penningmeester Brakel gaf daarover een korte toelichting, die de vergadering accepteerde. Over het boothalfonds had de commissie geen opmerkingen.

8 **De Bosrandkoerier** · woensdag 28 juni 1978 · p. 18, familieberichten

Heden overleed, in de leeftijd van 79 jaar, onze lieve tante

Dorothea Johanna Westerveld

tante Door

Amstelveen, 21 juni 1978

Zij bleef ongehuwd en gaf haar liefde aan haar neef, die zij als een zoon beschouwde.

Bram Westerveld
Hennie Westerveld-Ros

De begrafenis heeft in besloten kring plaatsgevonden.

Dankbaar voor wat hij voor ons was, geven wij kennis van het overlijden van

Hendrik Pieter Groeneveld

sinds 1931 tuinder aan de Bovenkerkerweg

* 2 april 1901 · † 23 juni 1978

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

9 **De Bosrandkoerier** · woensdag 26 juli 1978 · p. 3

DE BOSRANDKOERIER

Bedrijven geven ruim negen mille voor boothal

DOOR JOOP WIERSMA

Amstelveense ondernemers hebben samen f 9.157 gegeven voor de nieuwe boothal van Het Jaagpad. Riet Sluijter ging de afgelopen maanden met een collectelijst langs ruim zestig winkels en bedrijven. De grootste gift, f 1.500, kwam van een aannemer uit Bovenkerk die anoniem wil blijven. Ook een bakkerij, een garagebedrijf en